

Diàleg

AVUI+
Des del 1976

 CORPORACIÓ CATALANA
DE COMUNICACIÓ S.L.

 ANTONI CAMBREDÓ, president executiu
JOAN ODINA, conseller delegat
CARLES FLO, adjunt a la presidència
BERTA CASTELLET, directora de màrqueting
GONZALO CANEDO, director comercial
PATRÍCIA TARRIDA, cap de distribució
JOAN SERRA, director de producció
IVAN GRAU, cap financer
QUICO DOMINGO, cap de sistemes

**PENALITZACIÓ D'AUTORS
I EDITORIALS DE LA PERIFÈRIA**

D. Sam Abrams

Poeta, assagista i traductor

EN SÍNTESI

Terrasses

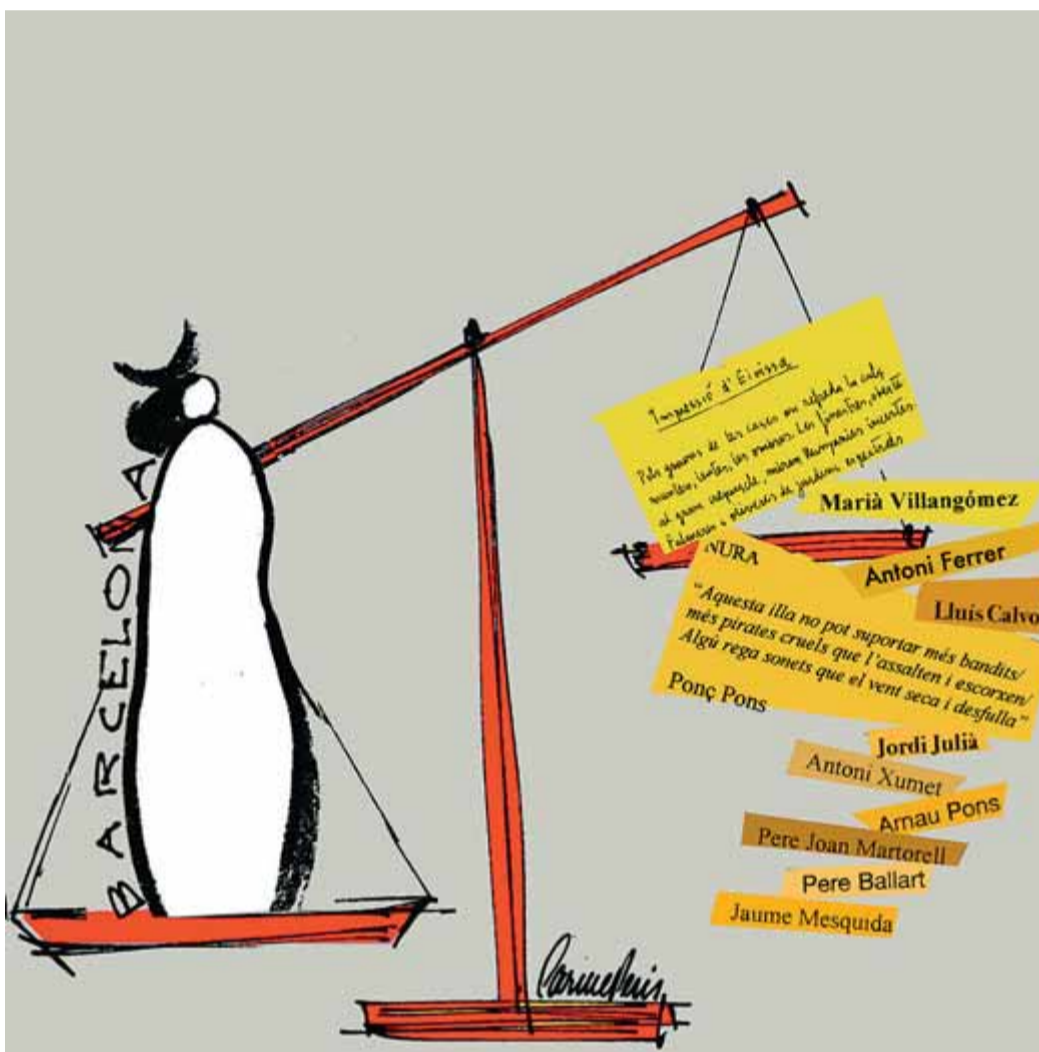
Quant de temps?

Mentre la gestió de la resta de l'estament cultural del govern continua caracteritzant-se pel silenci, l'opacitat i la lentitud, l'Institut Ramon Llull, per la intervenció directa de Josep Bargalló, ha posat mans a l'obra des del primer dia. Com a exemple, podríem citar el fet que, sense aixecar gaire polseguera, Bargalló ha tancat acords puntuals que han significat, al capdavant, un aclariment definitiu sobre l'orientació general de la participació catalana a la Fira de Frankfurt. Ara, amb la clara voluntat del director del Llull d'anar a la famosa Buchmesse agafat del braç d'Andorra, de les Illes i de la Catalunya Nord, sabem finalment, ja era hora!, que la convidada és, en primer terme, una llengua i no una cultura.

SALUDO AMB ENTUSIASME AQUESTA INICIATIVA de Josep Bargalló, perquè és el primer gest sensat, significatiu i sincer que observo al panorama polític des de fa temps de cara a la superació de la terrible fragmentació territorial que afebleix la cultura catalana de manera permanent. La cultura catalana és una i, si som capaços de mirar les coses sense prejudicis i sense inèrcies, podem trobar grans escriptors i importants projectes editorials repartits per tot el territori. Ara per ara, però, la veritat com un temple que acabo de deixar anar no gaudeix d'una acceptació general, perquè Barcelona pesa massa en la cultura catalana i, tot i el poder que té, es nega a jugar el paper que li pertoca de capital d'una nació i prefereix l'actitud autocomplaent d'una capital de províncies. I davant d'aquesta situació em pregunto quant de temps haurem d'esperar fins que la postura de Bargalló s'estengui del tot? Quant de temps haurem de suportar la situació actual d'autèntica penalització d'autors i d'iniciatives editorials que surten de la perifèria?

NO CREUEN QUE HI HAGI UNA SITUACIÓ DE PENALITZACIÓ? Fem la prova amb quatre casos recents que representen les quatre categories possibles de càstig i ja ho veuran de seguida. El primer cas és el d'un autor perifèric que, per qüestions de l'extensió de la seva obra, necessitaria que una editorial potent de Barcelona assumís la publicació de la seva producció. Aquest és el cas del poeta, prosista, dramaturg i traductor Marià Villangómez. Els eivissencs, que no disposen d'una indústria editorial prou gran, fan el que poden, que és, sobretot, estudiar el llegat del gran poeta. Així han sortit dues monografies en el darrer any: *Ales que s'obriran a un nou embat. Escrits recents sobre Marià Villangómez*, de Jean Serra, i *Marià Villangómez: una aproximació*, de Jaume Marí i Prunella. Els illencs compleixen mentre les grans editorials catalanes amb seu a Barcelona fan el sord a la crida i Marià Villangómez no ha tingut una edició de la seva obra des de l'any 1986! I voldria saber exactament on pretén anar la literatura catalana sense Marià Villangómez.

LA SEGONA CATEGORIA: l'autor perifèric que viu i publica a la perifèria. Aquest és el cas d'Antoni Ferrer, que acaba de publicar a Edicions de la Guerra el preciós i atapeït volum de 330 pàgines *Poesia reunida (1979-2006)*. Es tracta d'un dels grans llibres de l'any d'un dels grans poetes de la literatura catalana actual. Segur que no han sentit a parlar ni del poeta ni del llibre. Doncs pocs poetes

CARME PERIS

“La cultura catalana és una i, si som capaços de mirar les coses sense prejudicis i sense inèrcies, podem trobar grans escriptors i importants projectes editorials repartits per tot el territori”

tenen l'autoritat moral, intel·lectual i artística d'Antoni Ferrer. I pocs poetes han sabut construir un monument tan sòlid a la musicalitat del català com Antoni Ferrer. On va la literatura catalana sense la plena incorporació de poetes com Antoni Ferrer?

LA TERCERA CATEGORIA: l'autor perifèric que publica a Barcelona. Un altre llibre destacadíssim de l'any és *Nura*, de Ponç Pons. Aquest poema llarg en alexandrins és una de les creacions literàries més perfectes que he llegit en els darrers anys. A més, és un document original de primer ordre que planteja per primer cop en català el dilema dels escriptors i la literatura en la nostra desconcertant època

post-postmoderna. *Nura* no ha rebut en absolut el reconeixement unànime que es mereix, tret d'un sol article d'Andreu Gomila en aquest mateix diari. On pot anar la literatura catalana si no és capaç d'identificar la vàlua d'obres com *Nura*?

I LA QUARTA CATEGORIA: l'autor de Barcelona que publica a la perifèria. Aquest és el cas de *Les interpretacions*, de Lluís Calvo. Calvo ha confiat el seu esplèndid dietari intel·lectual a l'entusiasme literari de Pere Joan Martorell, Jaume Mesquida i Antoni Xumet a Edicions del Salobre de Pollença. I ja veuran que aquesta decisió a Calvo li costarà caríssima. Si volen excel·lència i alta cultura de veritat, llegeixin *Les interpretacions*, on trobaran les dues coses en abundància. A diferència de molts que s'omplen la boca d'aquests dos conceptes, Calvo calla i es dedica al seu art. On va l'assaig en català sense prestar atenció a la contribució de joves com Lluís Calvo, Jordi Julià, Arnau Pons i Pere Ballart, que estan intentant renovar el gènere?

LA LITERATURA CATALANA S'AUTOMUTILA cada vegada que penalitza una gran obra o una important iniciativa editorial de la perifèria. Aquesta tendència s'ha d'acabar per sempre, i per això torno a preguntar quant de temps haurem d'esperar fins que el reconeixement explícit de la unitat de la cultura que ha fet Josep Bargalló des de l'Institut Ramon Llull sigui el pa de cada dia de tothom.

Marçal Sintès

Aquest és un país de pa sucat amb oli, on -repeteix el que escrivia el proppassat dia 10 sobre l'estafa en què es prometien pisos de protecció oficial sense passar pel sorteig—hi ha la idea que les normes sempre són aproximatives i escamotejables. Relatives. Una imatge que reflecteix perfectament, trobo, la mentalitat a què em refereixo és la d'un cartell de “Prohibit fumar” sota del qual, segons vaig poder apreciar, algú havia posat un esplendorós cendrer. ¿En volen una altra, d'imatge? Doncs visitin la plaça de davant del Macba, on s'incompleix escandalosament l'ordenança sobre civisme de l'Ajuntament de Barcelona amb la passivitat còmplice de les autoritats. Torno sense ganes a aquesta qüestió, perquè m'hi ha mogut un bon article de Maria Favà (a l'AVUI d'ahir) en què s'informava que l'Associació de Veïns de Barcelona d'Àtics i Terrasses ha triat l'atac com a defensa i ha denunciat que hi ha un grapat d'edificis públics en què s'han fet obres i actuacions passant-se la normativa per l'arc del triomf. Els membres de l'associació intenten així salvar les seves terrasses, cobertes també de forma irregular. En un país mitjanament seriós, aquesta batussa s'acabaria de forma molt simple: amb totes les obres il·legals al carrer. Però al nostre, segur que ni les públiques (una de municipal, una d'una conselleria, una del Parlament i una del Síndic de Greuges) ni tampoc les privades—no tan segur, però probablement tindran el destí que els correspondria. Coneixent el marro, em temo que d'una manera o altre la cosa s'arreglarà podríem dir que a la italiana, però no: és a la catalana.

m.sintes@hotmail.com